

Stor-forlis i Vestfjorden.

Jeg hørte nylig at det i radio hadde vært fortalt om et storforlis i Vestfjorden for lang tid sia, nærmere bestemt i året 1848. Da jeg ikke har radio fikk jeg sjøl ingen ting høre om dette forlis. Men jeg kan fortelle om et stort forlis som hendte i Vestfjorden vinteren 1893 den 25. januar.

Vi var nettopp kommet oss til Lofoten — til Stamsund, dagen før og hadde såvidt fått skipa sakerne våre på land da det kom melding om dette store forlis. På veg til Lofoten var et mye stort antall båter blitt overfalt av orkanaktig uvær med den følge at et stort antall mennesker satte livet til. Det blei det døgnet mange enker og en masse barn mista sin far og for- sørger.

Det var den tida ingen radiomeldinger som kunne varsle om uværet på forhand slik at fisker båtene kunne søke seg trygg og god hamn i staden for å legge til fjords på det uvisse, men med von om å nå heldig fram. Ei von som den gang og dessverre også så mange andre ganger blei så sørgetlig skuffet.

Farkostene var jo og bare små og åpne seglere — ikke motordrevne.

I de mange heim langs kysten og i fjordene blei det ved denne ulykkeshending et tungt sorgens budskap som kom til gårds. Hvor mange enker det blei husker jeg ikke no, men sikkert er det at tallet var stort av de som mista sine kjære. Men havet er no engang såleis — lumskt og lunefult. Det krever jo også ellers, jamtover kvert år fåere eller tallrikere ofre.

Det blei likevel en god fiskevinter det året — stor fisketynge fra Henningsvær og vestover. Aust for Henningsvær var det mest «svart hav».

Vi for vår del og mange av våre kjenninger gjorde alle meir eller mindre god tur etter fangstkvantumets størrelse.

Den kjente og heldige hovedsmann Andreas Antonsen, Silsand med sitt mannskap, rodde på Ure og hadde 30.000 stykker torsk. Vi på vårt lag hadde 18.000 stykker. Hvis vi ikke hadde fått bruket i en ayl, og heftet bort en heil del av fangstida med å berge bruket, kunne vi hatt mye meire fangst. Likevel var det godt resultat til å være i fembørringens tid. Mye slit og strev var det med datidas tunge driftsmåter.

Såleis mins jeg en dag at vi måtte ro heile vegen opp fra havet, det fantes ikke vindgufs, og båten var sokklasta og tung å få avsted. Det blei en lang dag og mest for meg som var bare unggutt 19 år gammal dengang. Alt går dog når en er ung. Den vinteren rodde jeg med den kjempesjøulken, den dyktige Huidtfelt Pedersen, Nord-Laukhella, som døde siste haust fleire og 90 år gammal. En uforferdet kar så en fikk ikke være kresen eller kjærringaktig av seg hva veg det en bar, men en god og omgjengelig mann var han. Nå er dem død alle jeg var sammen med i båtlag det året. Det var Huidfelt Pedersen, Kristoffer Antonsen, Stormo, Jakob J. Jacobsen, Per Thomassen og en som het Paul og så skottglunten og jeg.

Jeg er no alene tilbake av dem. Om jeg får møte disse mine kjenninger igjen er et stort spørsmål. Vi er jo alle viss på døden, men som vi lever livet, slik dør vel de fleste av oss.

Det avgjørende er om vi lever vårt liv slik at vi kan ha noe godt i vente på den store dag, da vår sak skal for retten og dømmes. Vi skal jo alle oppstå somme til evig glede, og andre til sorg og avsky. Ale som sover i jordas mold og på havsbotten — alle må de stå opp, det er ingen unntatt. Alle de i gravene hvor de enn er skal da høre hans røst.

Så da kommer det an på om vi er død med von om et evigt liv eller vi går mot evig fortapelse. Det er vi sjøl som avgjør vår skjebne. Derfor vil jeg be alle som nå lever i lag med meg sjøl — og både fjern og nær at vi alle som ønsker å være med i den første oppstandelse kan gå vegen til å finnes verdige til det. Det er det samme enten vi er gått inn i døden på land eller på havet, bare vi finns verdige når Hans røst høres og vi må stå fram.

Det kunne være mange rare og interessante ting og hendinger fra de gamle tiders fiskemetoders tid å skrive om — hendinger fra fembørringenes tidsalder — om hard og farefull segling. Mange — ja de aller fleste fembørringene var jo svært gode seglere men jeg skal ikke i dag trette hverken bladstyreren eller leserne med det. Det for være bra med hva jeg ovenfor har nemnt, hvis det da i det hele tatt kan fange noen interesse.

C. F.